

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра української філософії і культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана філософського факультету
з навчальної роботи

Л.Г.Комаха

« ____ » _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

для студентів

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	034 Культурологія
освітній рівень	Бакалавр
освітня програма	Культурологія
спеціалізація (за наявності)	_____ (назва спеціалізації)
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2017/2018</u>
Семестр	Перший
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Руденко Сергій Валерійович, д.філос.н., доцент

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2017

Розробники: Руденко Сергій Валерійович, доктор філософських наук, доцент кафедри української філософії і культури

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ М.Ю.Русин

Протокол № ____ від «____» _____
20__ р.

1

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від «____» _____ 20__ року №__

Голова науково-методичної комісії _____ (І.І.Маслікова)
(підпис) (прізвище та
ініціали)

«____» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати базові для подальшого оволодіння фахом культуролога знання про об’єкт, предмет, основні завдання та методи культурології як науки, історичні етапи розвитку та структуру сучасного культурологічного знання, основні категорії та поняття культурології. Сформувати знання про ключові проблеми сучасної світової та вітчизняної культурології. Сформувати у студентів базові навички аналізу та інтерпретації наукової літератури у галузі культурології, а також вивчення та інтерпретації безпосередніх культурних практик.

2. Попередні вимоги до опанування навчальною дисципліною: володіння знаннями, вміннями та навичками, передбаченими стандартом середньої освіти з дисциплін «Історія України», «Українська мова та література», «Всесвітня історія».

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна “Вступ до спеціальності” є нормативним курсом для студентів філософського факультету, викладається на I курсі I семестру в обсязі 144 годин, з них лекцій – 30 год., семінарських – 15 год, СРС – 76 год. Формою підсумкового контролю є іспит. Дисципліна спрямована на формування базових для подальшого оволодіння фахом культуролога знань про об’єкт, предмет, основні завдання та методи культурології як науки, історичні етапи розвитку та структуру сучасного культурологічного знання, основні категорії та поняття культурології, формування знань про ключові проблеми сучасної світової та вітчизняної культурології, формування базових навичок аналізу та інтерпретації наукової літератури у галузі культурології, а також вивчення та інтерпретації безпосередніх культурних практик.

4. Завдання (навчальні цілі). Сформувати знання про ключові проблеми сучасної світової та вітчизняної культурології, а саме:

- базові уявлення про особливості та закономірності розвитку історії вітчизняної та зарубіжної культури, багатоманітність культурних досягнень та цінностей;
- базові уявлення про процес історичного розвитку теоретичних уявлень про культуру, основні методологічні засади її осмислення;
- базові уявлення про сутність феномену культури, його генезу, структуру, функціональну роль у суспільстві;
- базові уявлення про історію становлення та розвитку мистецтва в системі культури певної історичної епохи;

- базові навички аналізу та інтерпретації наукової літератури у галузі культурології, а також вивчення та інтерпретації безпосередніх культурних практик;
- здатність застосовувати поняттєво-категоріальний апарат культурології для дослідження сучасних форм культури.

5. Результати навчання за дисципліною: здатність здійснювати педагогічну діяльність, проводити навчальні заняття (семінарські, практичні, індивідуальні та консультації), забезпечуючи високий науково-теоретичний та методичний рівень викладання культурологічних дисциплін.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Методи викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знання про сутність феномену культури, його генезу, структуру, функціональну роль у суспільстві	лекція, семінарське заняття	письмова робота	30
1.2	Знання про процес історичного розвитку теоретичних уявлень про культуру, основні методологічні засади її осмислення	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10
2.1	Вміння аналізувати та інтерпретувати наукову літературу у галузі культурології	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10
2.2	Вміння сприймати та аналізувати твори мистецтва	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10
3.1	Практичні навички самостійного пошуку наукової літератури у галузі культурології	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	письмова робота	20
4.1.	Здатність застосовувати поняттєво-категоріальний апарат культурології для дослідження сучасних форм культури	лекція, семінарське заняття	письмова робота	10
4.2.	Здатність ефективно працювати у студентському колективі	лекція, семінарське заняття, самостійна робота	письмова робота	10

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання							
Спеціалізоване знання про сутність феномену культури, його генезу, структуру, функціональну роль у суспільстві	+	+	+	+			
Здатність до вивчення фахових культурологічних дисциплін			+		+	+	+

7. Структура курсу

№	Тема	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота
1	Об'єкт, предмет та основні завдання культурології.	4	2	8
2	Загальна структура сучасного культурологічного знання. Категорії культурології	4	2	8
3	Методи та методологічні напрями культурологічних досліджень.	4	2	8
4	Семіотичний характер культурологічних досліджень.	4	2	8
Тест		2	0	2
5	Структуралістська парадигма культурологічних досліджень.	4	2	6
6	Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу.	4	2	6
7	Прикладна культурологія: актуальні проблеми та завдання.	4	2	2
ВСЬОГО		30	14	46

8. Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Вид семестрової роботи	Оцінка мінімальна/максимальна	мінімальна оцінка за весь курс	максимальна оцінка за весь курс
Письмове виконання завдань семінарського заняття та їх усна презентація	1/5	6	30
Комплексний тест за теоретичним блоком	1/30	1	30
Всього		13	60

Критерії оцінювання письмового виконання завдань практичного заняття.

5 балів - студент у повному обсязі виконав усі завдання семінарського заняття, не допустивши жодної помилки.

4 бали - студент у повному обсязі виконав усі завдання семінарського заняття, допустивши не більше двох фактичних та/або методичних помилок.

3 бали – студент у повному обсязі виконав завдання семінарського заняття, допустивши від трьох до десяти фактичних та/або методичних помилок.

2 бали – студент частково виконав завдання семінарського заняття (не менше 80%), або допустив від одинадцяти до п'ятнадцяти фактичних та/або методичних помилок.

1 бал – студент частково виконав завдання семінарського заняття (менше 80%, але більше 50%), або припустився більше п'ятнадцяти фактичних та/або методичних помилок.

0 балів – студент виконав менше 50% завдань семінарського заняття.

Критерії оцінювання тестового завдання.

Тестове завдання складається із 30 питань, кожне з яких оцінюється від 0 до 1 бала.

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі іспиту. Іспит проводиться виключно у письмовій формі. Оцінювання іспиту проводиться виключно на основі письмової роботи студента.

Студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав менше 20 балів.

Умовою допуску до іспиту є виконання студентом усіх практичних завдань із сумарною оцінкою не менше 10 балів й комплексного тестового завдання із оцінкою не менше 10 балів.

Оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Організація оцінювання семінарських занять:

Семінарські заняття проводяться у формі усного обговорення студентами спільно з викладачем виконаних завдань у формі презентацій, виступів, запитань та відповідей.

Студенти повинні надіслати не пізніше 15-00 робочого дня, який передує встановленому розкладом часу проведення практичного заняття, на спеціально створену адресу електронної пошти викладача виконані у письмовій формі завдання практичного заняття.

Відвідування семінарських занять та участь у обговоренні виконаних завдань є обов'язковою. У разі відмови студента без поважних причин брати участь у обговоренні питань семінарського заняття, відмови без поважних причин від презентації виконаних ним завдань та від відповіді на запитання викладача й студентів, викладач може оцінити роботу такого студента оцінкою «0».

У разі відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, виконане ним завдання оцінюється у встановлений термін, а у журналі обліку успішності поруч із оцінкою робиться відмітка про відсутність студента на семінарському занятті з поважної причини «НП».

У разі відсутності студента на практичному занятті без поважної причини, викладач може перенести оцінювання роботи такого студента на пізніший термін на власний розсуд (але не пізніше дати проведення завершального практичного заняття). У журналі обліку успішності поруч із оцінкою робиться відмітка про відсутність студента на семінарському занятті без поважної причини «Н».

Викладач повідомляє оцінки за виконані завдання поточного практичного заняття за 5 хвилин до завершення поточного практичного заняття. Викладач може не повідомляти оцінки студентів, які відсутні на практичному занятті.

У разі порушення студентом встановленого терміну подання виконаних завдань практичного заняття з поважної та без поважної причини, викладач може перенести оцінювання роботи такого студента на пізніший термін на власний розсуд (але не пізніше дати проведення завершального практичного заняття).

Організація оцінювання тестового завдання.

Тестування проводиться на одному із лекційних занять тривалістю 40 хвилин. Про дату проведення тесту викладач повідомляє студентів за 7 днів до його проведення, як правило, на лекційному занятті.

Під час виконання тестового завдання студентам забороняється користуватися будь-якими допоміжними матеріалами та електронними пристроями.

Результати виконання студентами тестового завдання оголошуються на наступному лекційному занятті.

Організація оцінювання іспиту.

Іспит проводиться виключно у письмовій формі. Студентам пропонуються білети, які містять два запитання, кожне з яких оцінюється від 0 до 20 балів. Білет студент обирає шляхом жеребкування.

Тривалість проведення письмової частини іспиту – 3 академічні години.

Результати іспиту повідомляються студентам не пізніше 14-00 наступного після іспиту дня.

Максимальна оцінка за іспит складає 40 балів.

Оцінка за іспит не може бути меншою **24 балів** для отримання загальної позитивної оцінки за курс.

Критерії оцінювання письмових відповідей.

20 балів – студент дав повну, вичерпну, точну відповідь на питання в білеті, не припустивши жодної помилки.

15-19 – студент дав кваліфіковану, вичерпну відповідь на питання в білеті, припустивши від 1 до 5 несуттєвих помилок.

10 -14 – студент дав кваліфіковану відповідь на питання в білеті, припустивши 1-2 суттєві помилки.

5-9 – студент дав неповну відповідь на питання, або допустив більше 2 суттєвих помилок.

1-4 – студент дав фрагментарну й поверхову відповідь на питання.

0 – студент не дав відповіді на питання.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно з можливістю повторного складання / Fail	35-59
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Fail	0-34
Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

Тема 1. Об'єкт, предмет та основні завдання культурології

Поняття культури. Функції культури. Морфологія і типологія культури: поняття про галузь культури, тип культури, вид культури, форму культури. Міждисциплінарність як фундаментальна ознака культурології. Основні завдання культурології. Місце культурології у структурі сучасного соціогуманітарного знання.

Семинарське заняття 1.

1. Поняття культури у концепції Л.Уайта.
2. Формальний аналіз визначень поняття «культура» (А.Кафанья)
3. Типологія культури Дж. Фейблмана
4. Антропологічні засади культурології К.Гірца
6. Психологічні типи у культурах (Р.Бенедикт)
9. Еволюційна та дифузна морфологія культури.

Завдання для самостійної роботи 1.

1. Проаналізуйте запропоноване Л.Уайтом поняття культури та порівняйте його зміст із сучасними визначеннями об'єкту культурології
2. Проаналізуйте типологію культури Дж. Флейблмана та порівняйте її із сучасними підходами до визначення типів культури.
3. Проаналізуйте евристичні та проблемні положення світоглядного підходу до визначення об'єкту культурології.
4. Антропологічний підхід у культурології: основні принципи та

Рекомендована література

Основна:

1. Уайт Л. Понятие культуры. //Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 17 – 49.
2. Кафанья А.К. Формальный анализ определений понятия «культура»// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.91 – 115.
3. Фейблман Дж. Типы культуры. // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 203 – 225.
4. Гирц К. Влияние концепции культуры на концепцию человека// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 115 – 140.

5. Бенедикт Р. Психологические типы в культурах Юго-Запада США.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.271 – 285.
6. Уайт Л. Наука о культуре// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.141 – 157.
7. Боас Ф. Эволюция или диффузия? // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 343 – 348.

Додаткова:

1. Дильтей В. Типы мировоззрения и обнаружение их в метафизических системах//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.213 – 256.
2. Левит С.Я. Культурология как интегративная область знания//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 654 – 658.

Лекція 2. Загальна структура сучасного культурологічного знання. Категорії культурології

Основні історичні етапи розвитку культурологічного знання. Теоретична культурологія. Прикладна культурологія. Філософія культури у структурі культурологічного знання. Історія культури як напрям культурології. Структурна антропологія. Структурна лінгвістика.. Соціологія культури. Психологія культури. Соціальна та культурна антропологія. Мистецька критика та експертиза творів мистецтва Менеджмент соціокультурної діяльності. Семіотика культури. Управління культурними проектами. Країнознавство. Лінгвокраїнознавство. Аналіз культурних практик. Українознавство. Реклама. Зв'язки із громадськістю. Історія культурології. Категорії культурології: синхронія, діахронія, масова культура, елітарна культура, цивілізація, епоха, фольклор, ментальність, традиція.

Семінарське заняття 2.

1. Функції та завдання культурології у концепції Л.Уайта
2. Концепція науки про культуру Дж. Флейбмана
3. Вчення про інтерпретацію культури К.Гірца
4. Світоглядні засади культурології (В.Дильтей)

Завдання для самостійної роботи 2.

1. Культурологія як інтегративна галузь знання.

2. Науки про природу та науки про культуру (Г.Ріккерт)
3. «Логіка наук про культуру» М.Вебера.

Рекомендована література 2

Основна:

1. Уайт Л. Наука о культуре// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.141 – 157.
2. Фейблман Дж. Типы культуры. // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 203 – 225.
3. Гирц К. «Насыщенное описание»: в поисках интерпретативной теории культуры// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 171 – 202.

Додаткова:

1. Левит С.Я. Культурология как интегративная область знания//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 654 – 658.
2. Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре //Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.57 – 69.

Лекція 3. Методи та методологічні напрями культурологічних досліджень.

Поняття методу. Поняття методології. Історіографічні методи у культурології. Методи етнології та соціальної антропології. Порівняльний метод. Функціональний аналіз. Семіотико-лінгвістичні методи. Еволюціонізм та функціоналізм як історично перші методології дослідження культури.

Семінарське заняття 3.

1. Порівняльний метод у культурній антропології (Ф.Боас)
2. Методи етнології у культурологічних дослідженнях (Ф.Боас)
3. Функціональний аналіз як метод культурології (Б.Малиновський)

Завдання для самостійної роботи 3.

1. Порівняльний метод у соціальній антропології (А.Радкліф-Браун, Е.Еванс-Прічард)
2. Принципи та методи дослідження культурних змін (Б.Малиновський)

Рекомендована література

Основна:

1. Боас Ф. Границы сравнительного метода в антропологии.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 509 – 519.
2. Боас Ф. Методы этнологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 519 – 528.
3. Малиновский Б. Функциональный анализ// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.681 – 702.

Додаткова:

1. Малиновский Б. Научные принципы и методы исследования культурного изменения// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 371 – 385.
2. Радклиф-Браун А. Сравнительный метод в социальной антропологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.636 – 654.

Лекція 4. Семіотичний характер культурологічних досліджень.

Поняття семіотики. Види знаків. Структура знаку. Рівні та виміри знакового процесу. Знак і символ. Знак і символ у культурі. Культура як система символічних форм.

Семінарське заняття 4.

1. Вчення про знак Ч.Пірса та У.Моріса
2. Семіологія Ф. де Сосюра
3. Семіотика культури та поняття тексту (Ю.Лотман)

Завдання для самостійної роботи 4.

1. Семіотика мистецтва (Ю.Лотман)
2. «Від твору до тексту» (Р.Барт)

Рекомендована література

Основна:

1. Моррис Ч.У. Основания теории знаков. / Семиотика. – М.: Радуга, 1983. – 628 с. – С. 37-89.
2. Барт Р. От произведения к тексту/ Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Пер. с фр./ Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К.Косикова. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с. – С.413-423.

Додаткова:

1. Лотман Ю.М. Статьи по семиотике культуры и искусства. – СПб.: Академический проект, 2002. – 544 с.

Лекція 5. Структуралістська парадигма культурологічних досліджень.

Теоретичні джерела формування структуралізму. Поняття структури у структуралізмі. Синхронія та діахронія. Культура як текст. Інтертекстуальність та реконструкція. Постструктуралізм як критика й розширення структуралізму.

Семінарське заняття 5.

1. «Морфологія чарівної казки» В.Проппа як предтеча структуралізму.
2. Ідея «структурного аналізу» К.Леві-Строса
3. «Риторика образу» Р.Барта.

Завдання для самостійної роботи 5.

1. Співвідношення синхронного та діахронного підходів у дослідженні культури.
2. Проаналізуйте евристичні елементи та методологічні проблеми структуралізму.

Рекомендована література 5

Основна:

1. Барт Р. Структурализм как деятельность / Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Пер. с фр./ Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К.Косикова. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с. – С. 253 – 262.
2. Леви-Строс К. Структурная антропология / Пер. с фр. Вяч. Вс. Иванова. – М.: Изд-во ЭКМО-Пресс, 2001. – 512 с. – С. 7- 60.
- 3.
4. Пропп В.Я. Морфология волшебной сказки. – М.: «Лабиринт», 2001.- 192 с.

Додаткова:

1. Лич Э. Введение [Структурное исследование мифа и тотемизма]// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 591 – 603.
2. Гатальська С.М. Філософія культури. Підручник. – К.: «Либідь», 2005. – 328 с.

Лекція 6. Мистецтво як об'єкт культурологічного аналізу.

Поняття мистецтва. Функції мистецтва. Поняття художнього образу та його структура. Види і галузі мистецтва. Мистецтво у контексті культури. Культурологічні засади інституту мистецької критики.

Завдання для самостійної роботи 5.

1. Концепції походження мистецтва.
2. Застосування естетичних знань у культурології.

Рекомендована література 5

Основна:

1. Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Пер. с фр./ Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К.Косикова. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с.

Додаткова:

1. Лотман Ю.М. Статьи по семиотике культуры и искусства. – СПб.: Академический проект, 2002. – 544 с.

Лекція 7. Прикладна культурологія: актуальні проблеми та завдання

Предмет та основні завдання прикладної культурології. Основи управління культурними проектами. Реклама та зв'язки із громадськістю. Проблема крос-культурної комунікації. Країнознавство. Туризм.

Завдання для самостійної роботи 6.

1. Проблема культурного синтезу.
2. Конфлікт сучасної культури
3. Глобалізація та мультикультуралізм.

Рекомендована література 6

1. Зиммель Г. Конфликт современной культуры//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.378.
2. Панченко В.І. Проблема культурного синтезу (на матеріалах культури латино-американського регіону). – К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. – 175 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського/ - Харків: Фоліо, 2013. – 863 с.

Додаткова:

2. Барт Р. Структурализм как деятельность / Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Пер. с фр./ Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К.Косикова. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с. – С. 253 – 262.
3. Барт Р. От произведения к тексту/ Барт Р. Избранные работы: Семиотика: Поэтика: Пер. с фр./ Сост., общ. ред. и вступ. ст. Г.К.Косикова. – М.: Прогресс, 1989. – 616 с. – С.413-423.
4. Бенедикт Р. Психологические типы в культурах Юго-Запада США.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.271 – 285.
5. Бидни Д. Концепция культуры и некоторые ошибки в ее изучении// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.57 – 91.
6. Бидни Д. Культурная динамика и поиски истоков// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 385 – 421.
7. Билз Р. Аккультурация.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 348 – 371.
8. Боас Ф. Границы сравнительного метода в антропологии.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 509 – 519.
9. Боас Ф. История и наука в антропологии : ответ.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 528 – 536.
10. Боас Ф. Методы этнологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 519 – 528.
11. Боас Ф. Некоторые проблемы методологии общественных наук.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.499 – 509.
12. Боас Ф. Эволюция или диффузия? // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 343 – 348.

13. Вебер А. К вопросу о социологии государства и культуры//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 497 – 540.
14. Вебер М. «Объективность» познания в области социальных наук и социальной политики//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 557 - 604
15. Гатальська С.М. Філософія культури. Підручник. – К.: «Либідь», 2005. – 328 с.
16. Гирц К. «Насыщенное описание»: в поисках интерпретативной теории культуры// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 171 – 202.
17. Гирц К. Влияние концепции культуры на концепцию человека// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 115 – 140.
18. Гуссерль Э. Кризис европейского человечества и философия//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.297 – 331.
19. Дильтей В. Типы мировоззрения и обнаружение их в метафизических системах//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.213 – 256.
20. Зиммель Г. Конфликт современной культуры//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.378.
21. Карнейро Р. Культурный процесс// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 421 – 439.
22. Кассирер Э. Философия символических форм: Введение и постановка проблемы//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 163 – 212.
23. Кафанья А.К. Формальный анализ определений понятия «культура»// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.91 – 115.
24. Кребер А. Конфигурации развития культуры// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 465 – 498.
25. Кребер А.Л. Стиль и цивилизации // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 225-271.
26. Кронер Р. Самоосуществление духа. Прологомены к философии культуры. //Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.256 – 281.
27. Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с.
28. Леви-Строс К. Структурная антропология / Пер. с фр. Вяч. Вс. Иванова. – М.: Изд-во ЭКМО-Пресс, 2001. – 512 с. – С. 7- 60.
29. Левит С.Я. Культурология как интегративная область знания//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С. 654 – 658.

30. Лич Э. Введение [Структурное исследование мифа и тотемизма]// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 591 – 603.
31. Лотман Ю.М. Статьи по семиотике культуры и искусства. – СПб.: Академический проект, 2002. – 544 с.
32. Малиновский Б. Функциональный анализ// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.681 – 702.
33. Малиновский Б. Научные принципы и методы исследования культурного изменения// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 371 – 385.
34. Мердок Дж. П. Фундаментальные характеристики культуры.// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 49- 57.
35. Моррис Ч.У. Основания теории знаков. / Семиотика. – М.: Радуга, 1983. – 628 с. – С. 37-89.
36. Пропп В.Я. Морфология волшебной сказки. – М.: «Лабиринт», 2001.- 192 с.
37. Радклиф-Браун А. Историческая и функциональная интерпретация культуры и практическое применение антропологии в управлении туземными народами// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 633 – 636.
38. Радклиф-Браун А. Методы этнологии и социальной антропологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.603 – 633.
39. Радклиф-Браун А. Сравнительный метод в социальной антропологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.636 – 654.
40. Риккерт Г. Науки о природе и науки о культуре //Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.57 – 69.
41. Уайт Л. Государство – Церковь: его формы и функции// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.285 – 314.
42. Уайт Л. История, эволюционизм и функционализм как три типа интерпретации культуры// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 559 – 591.
43. Уайт Л. Концепция эволюции в культурной антропологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.536 – 559.
44. Уайт Л. Наука о культуре / Уайт Л. Избранное: Наука о культуре / Пер. с англ. – М.: РОССПЭН, 2004. – 960 с. – С.421- 442.

45. Уайт Л. Наука о культуре// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С.141 – 157.
46. Уайт Л. Понятие культуры. /Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 17 – 49.
47. Уайт Л. Экономическая структура высоких культур// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 314 – 342.
48. Уайт Л. Энергия и эволюция культуры// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 439 – 465.
49. Фейблман Дж. Типы культуры. // Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 203 – 225.
50. Шпенглер О. Закат Европы. Т.2. (фрагменты) //Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.432 – 454.
51. Шпенглер О. Человек и техника//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.454 – 496.
52. Эванс –Причард Э. Сравнительный метод в социальной антропологии// Антология исследований культуры. Интерпретация культуры. – СПб.: Университетская книга, 1997. – 728 с. – С. 654 – 681.
53. Юнг К. К феноменологии духа в сказке//Культурология XX век: Антология – М.: Юрист, 1995. – 703 с. – С.331 – 378.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ З КУРСУ
«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» (КУЛЬТУРОЛОГІЯ)**

для студентів філософського факультету, спеціальності «Культурологія»

1. Поняття культури.
2. Функції культури.
3. Морфологія і типологія культури: поняття про галузь культури, тип культури, вид культури, форму культури.
4. Міждисциплінарність як фундаментальна ознака культурології. Основні завдання культурології.
5. Місце культурології у структурі сучасного соціогуманітарного знання.
6. Поняття національної культури. Національна культура як предмет культурології.
7. Поняття культури у концепції Л.Уайта.
8. Формальний аналіз визначень поняття «культура» (А.Кафанья)
9. Типологія культури Дж. Фейблмана
10. Антропологічні засади культурології К.Гірца
11. Психологічні типи у культурах (Р.Бенедикт)
12. Еволюційна та дифузна морфологія культури.
13. Основні історичні етапи розвитку культурологічного знання.
14. Філософія культури у структурі культурологічного знання.
15. Історія культури як напрям культурології.
16. Структурна антропологія.
17. Структурна лінгвістика.
18. Соціологія культури.
19. Психологія культури.
20. Соціальна та культурна антропологія.
21. Мистецька критика та експертиза творів мистецтва
22. Менеджмент соціокультурної діяльності.
23. Семіотика культури.
24. Функції та завдання культурології у концепції Л.Уайта
25. Концепція науки про культуру Дж. Фейблмана
26. Вчення про інтерпретацію культури К.Гірца
27. Світоглядні засади культурології (В.Дільтей)
28. Поняття методу та методології.
29. Історіографічні методи у культурології.
30. Методи етнології та соціальної антропології.
31. Порівняльний метод у культурології.
32. Функціональний аналіз як метод культурології.
33. Семіотико-лінгвістичні методи.
34. Еволюціонізм та функціоналізм як історично перші методології дослідження культури.

- 35.Порівняльний метод у культурній антропології (Ф.Боас)
- 36.Методи етнології у культурологічних дослідженнях (Ф.Боас)
- 37.Функціональний аналіз як метод культурології (Б.Малиновський)
- 38.Порівняльний метод у соціальній антропології (А.Радкліф-Браун, Е.Еванс-Прічард)
- 39.Принципи та методи дослідження культурних змін (Б.Малиновський)
- 40.Знак і символ у культурі.
- 41.Культура як система символічних форм.
- 42.Вчення про знак Ч.Пірса та У.Моріса
- 43.Семіологія Ф. де Сосюра
- 44.Семіотика культури та поняття тексту (Ю.Лотман)
- 45.Семіотика мистецтва (Ю.Лотман)
- 46.«Від твору до тексту» (Р.Барт)
- 47.Теоретичні джерела формування структуралізму.
- 48.Поняття структури у структуралізмі.
- 49.Культура як текст.
- 50.Постструктуралізм як критика й розширення структуралізму.
- 51.«Морфологія чарівної казки» В.Проппа як предтеча структуралізму.
- 52.Ідея «структурного аналізу» К.Леві-Строса
- 53.«Риторика образу» Р.Барта.
- 54.Поняття мистецтва. Функції мистецтва.
- 55.Мистецтво у контексті культури.
- 56.Предмет та основні завдання прикладної культурології.